

HEMS KADENS

Hej svejs! Jag heter Hem. Det speciella med mig är två saker.
Dels att huvudet inte sitter fast på kroppen,
och dels att jag gillar att göra kadenser.
En miljard trettioåtta låtar slutar med en kadens!

I det här häftet vill jag visa en himla massa kadenser.
Jag börjar med min favoritkadens,
som är en kadens i C dur.

För att kunna spela min favoritkadens måste man kunna spela ackorden

C
F
G7

Och sedan måste man kunna spela

C
igen.

För hela kadensen spelas så här:

C
F
G7
C

Jag är ingen snålis, jag blir bara glad om du också vill spela mina kadenser!

*Visste du förresten att en del säger kadAns?
Det funkar också, men själv säger jag helst kadEns, som det ju stavas.*

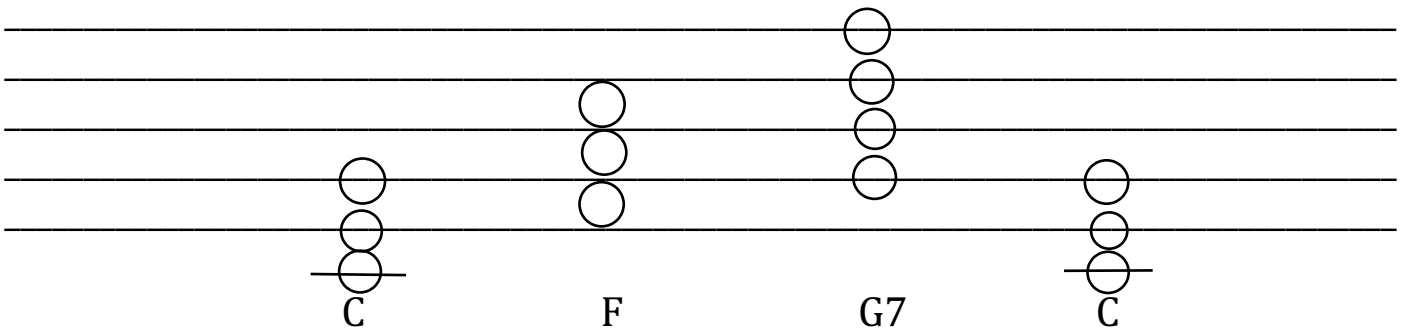
Vahettere, vad heter du, förresten? _____

UPPGIFT 1

Spela min kadens! C F G7 C

Har du gjort det nu?

Då spelade du nog ungefär så här:

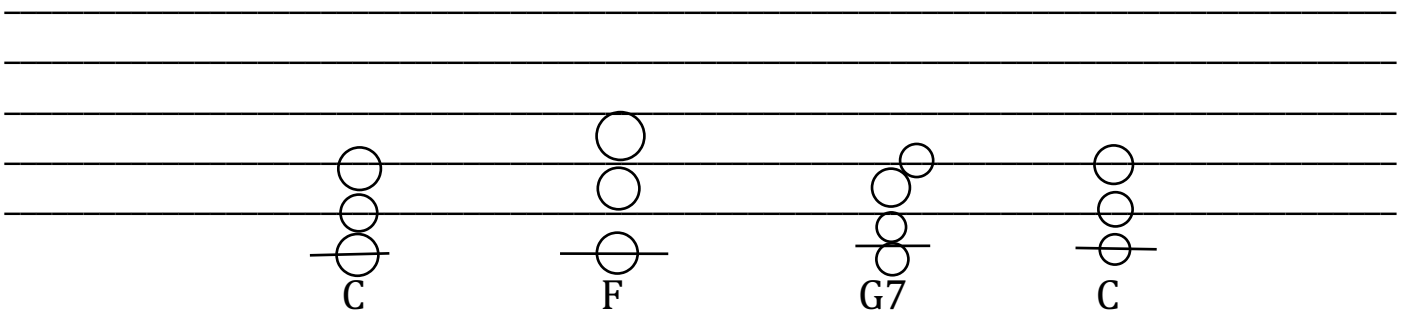

Det var i så fall helt rätt.

Testa att kasta om ordningen lite i tonerna i ackorden så låter det snyggt!

Ta den närmaste vägen till nästa ton när du byter ackord.

Då kanske skulle du spela så här (fler alternativ finns):

Har du hört talas om kvintcirkeln?

Den kan användas till en massa saker inom musikteorin.

Jag kan till exempel ha den till att se vilka ackord jag ska ha i mina kadenser.

I det här häftet bryr jag mig bara om de blå bokstäverna, de som är på utsidan av cirkeln. De blå bokstäverna är durackorden.

Utanför de blå bokstäverna finns notlinjer med #-förtecken och b-förtecken.

Det ska stå en G-klav först också, men det glömde jag att rita...

Då kan man se vilka förtecken som man ska skriva i varje tonart.

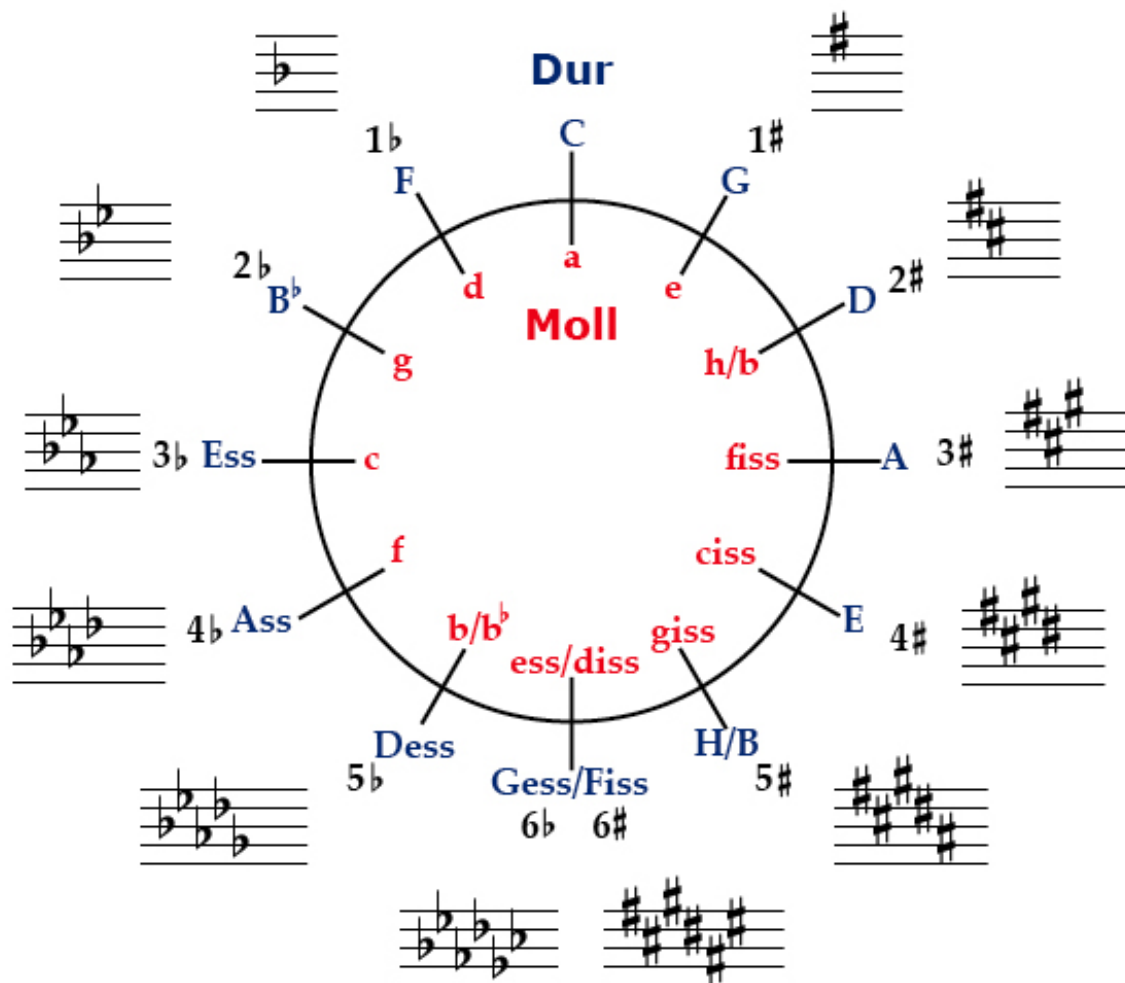
Om låten går i C dur ska man inte ha något förtecken. Det är bara de vita tangenterna!
"Stamtonerna" kallas dom (ABCDEFGG).

Om låten går i F dur ska man ha ett b-förtecken på mittenlinjen, så att alla B blir Bess.

Om låten går i G dur ska man ha ett #-förtecken på översta linjen, så att alla F blir Fiss.

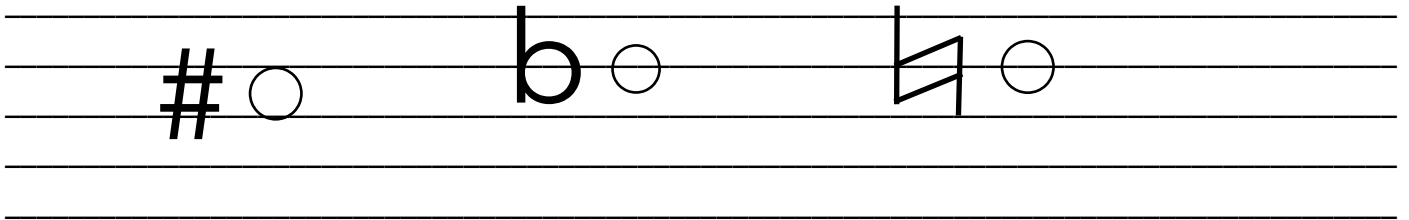
Min kadens i C dur var ju C F G7 C. Titta hur det ser ut på kvintcirkeln!

KVINTCIRKELN

Allmän fakta om tonnamn och notnamn

Bra att veta

höjer tonhöjden
ett halvt tonsteg

b sänker tonhöjden
ett halv ton steg

återställningstecken.
ångrar ett # eller ett b.

står *framför* noten

b står *framför* noten

återställningstecken står
framför noten

Om man skriver det med
bokstäver (inte noter)
står tecknet *efter*
notnamnet: C#
(man kan också skriva Ciss)
Det uttalas Ciss.

Om man skriver det med
bokstäver (inte noter)
står tecknet *efter*
notnamnet: Db
(man kan också skriva Dess)
Det uttalas Dess.

..... Och JA - C# och Db är samma ton, fast med olika namn. Antingen ett höjt C eller ett sänkt D.

UPPGIFT 2

Använd kvintcirkeln till hjälp!

FYLL I VILKA ACKORD SOM SKA VARA I KADENSERNA

TONART	<u>ACKORD 1</u>	<u>ACKORD 2</u>	<u>ACKORD 3</u>	<u>ACKORD 4</u>
C DUR	C	F	G7	C
F DUR				
Bb DUR				
Eb DUR				
Ab DUR				
Db DUR				
Gb DUR	Gb	Cb	Db	Gb

SPÄNNANDE FORTSÄTTNING PÅ NÄSTA SIDA!

UPPGIFT 2 FORTSÄTTER

<u>TONART</u>	<u>ACKORD 1</u>	<u>ACKORD 2</u>	<u>ACKORD 3</u>	<u>ACKORD 4</u>
C DUR				
G DUR				
D DUR				
A DUR				
E DUR				
B DUR				
F# DUR	F#	B	C#	F#

UPPGIFT 3

SPELA KADENSERNA DU SKREV I UPPGIFT 2.

Försök gärna att lägga ackorden på båda de sätt som beskrivs på sidan 2.

En person som är islandshäst.

Allmän fakta om kadens

Bra att veta

När en låt går i C dur kallas ackordet

C för Tonika

F för Subdominant

G7 för Dominant.

Nästan alla låtar slutar Dominant-Tonika.

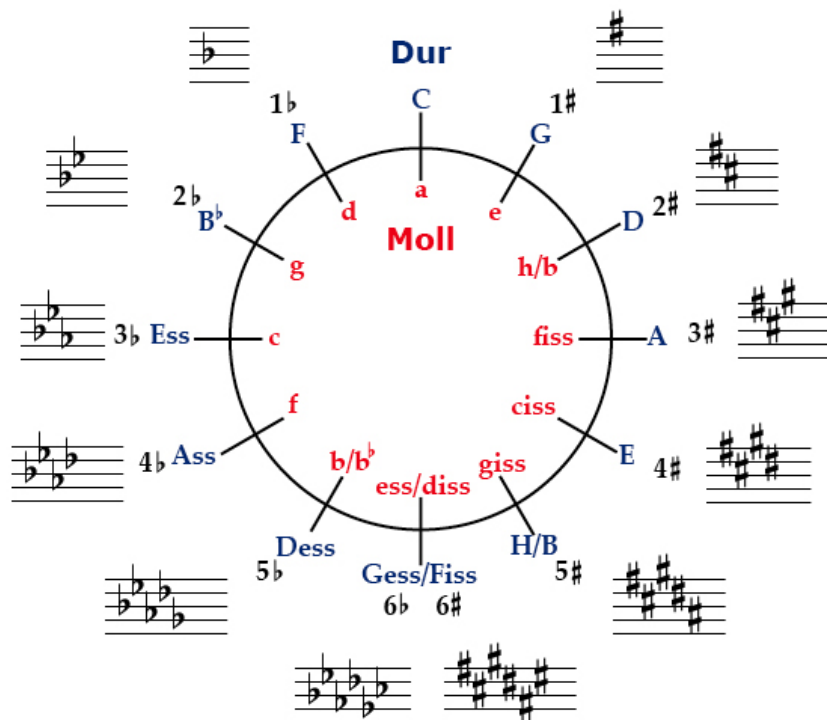
Kadensen slutar Dominant-Tonika.

Många låtar (en miljard trettioåtta stycken) slutar som hela kadensen:

TONIKA SUBDOMINANT DOMINANT TONIKA.

i C dur t.ex. :	C	F	G7	C
I F dur t.ex. :	F	Bb	C7	F
I G dur t.ex. :	G	C	D7	D

OM DU SER MÖNSTRET I KVINTCIRKELN KAN DU ALLA KADENSER!

Wow! I exemplena ovan råkar C finnas i allihopa.

Men när det går i C dur är C tonika.

När det går i G dur är C subdominant.

När det går i F dur är C (C7) dominant.

UPPGIFT 4

SKRIV NOTER PÅ KADENSERNA DU SKREV MED BOKSTÄVER I UPPGIFT 2.

ANVÄND FASTA FÖRTECKEN (# eller b i början av notsystemet). TA KVINTCIRKELN TILL HJÄLP.

LÄGG ACKORDEN ENLIGT DET UNDERSTA SÄTTET PÅ SIDAN 2.

C DUR

	Tonika	Subdominant	Dominant	Tonika
Ackordets namn:	C	F	G7	C

F DUR

	Tonika	Subdominant	Dominant	Tonika
Ackordets namn:				

Bb DUR

	Tonika	Subdominant	Dominant	Tonika
Ackordets namn:				

Eb DUR

	Tonika	Subdominant	Dominant	Tonika
Ackordets namn:				

Ab DUR

Ackordets namn:	Tonika	Subdominant	Dominant	Tonika
-----------------	--------	-------------	----------	--------

Db DUR

Ackordets namn:	Tonika	Subdominant	Dominant	Tonika
-----------------	--------	-------------	----------	--------

Gb DUR

Ackordets namn:	Tonika Gb	Subdominant Cb	Dominant Db7	Tonika Gb
-----------------	--------------	-------------------	-----------------	--------------

C DUR

Ackordets namn:	Tonika	Subdominant	Dominant	Tonika
-----------------	--------	-------------	----------	--------

B DUR

Ackordets namn: Tonika Subdominant Dominant Tonika

F#DUR

Ackordets namn: Tonika Subdominant Dominant Tonika
 F# B C#7 F#

UPPGIFT 5

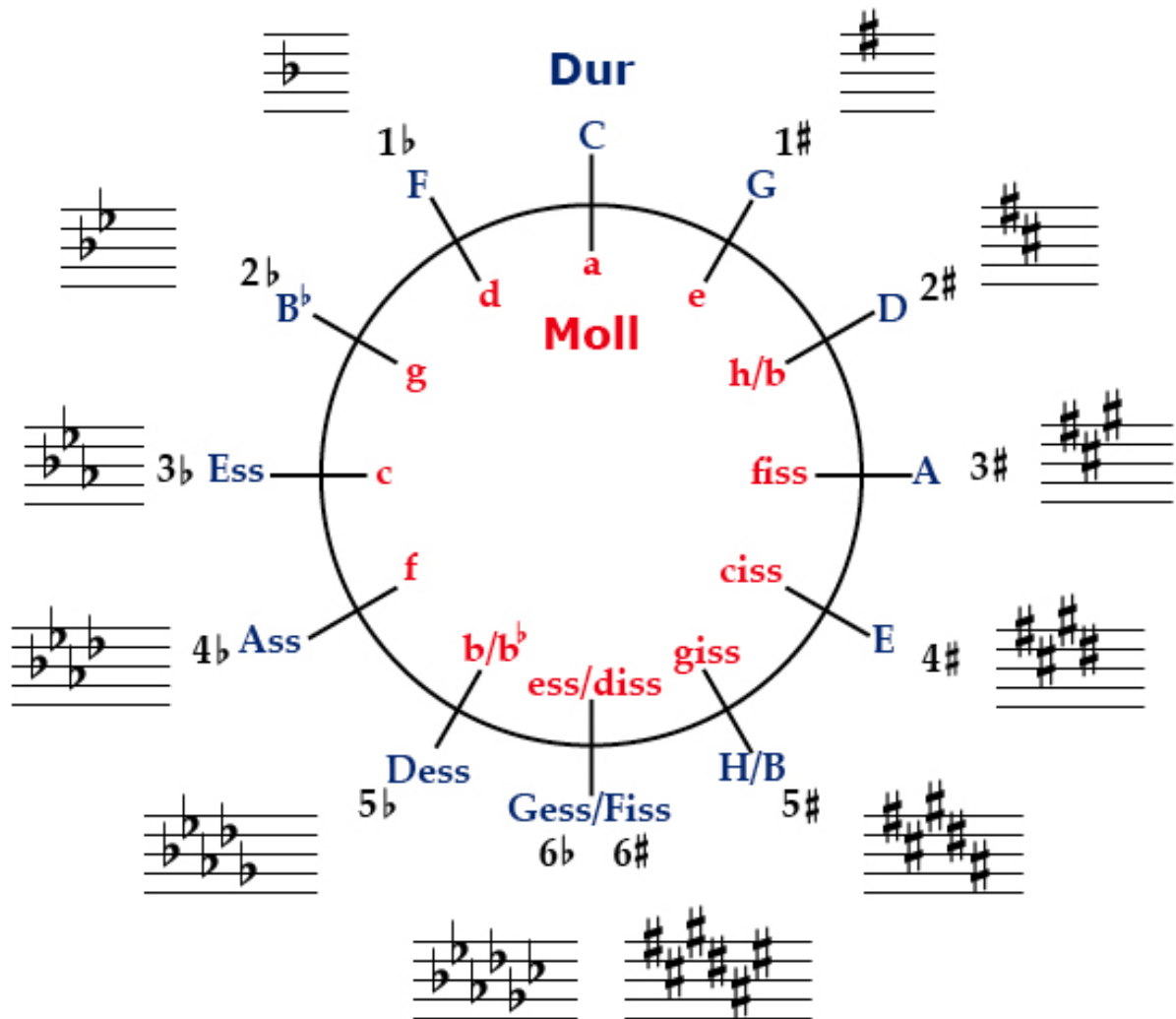
Spela kadenserna du skrev noter på.
 Tralla gärna på små melodisnuttar som passar in.
 Det kan vara kända snuttar eller något du snuttar fram själv
 (kanske vill du göra uppgift 6 före uppgift 5?).

Blanda upp hela uppgiften med annat, så att du inte blir vansinnig!

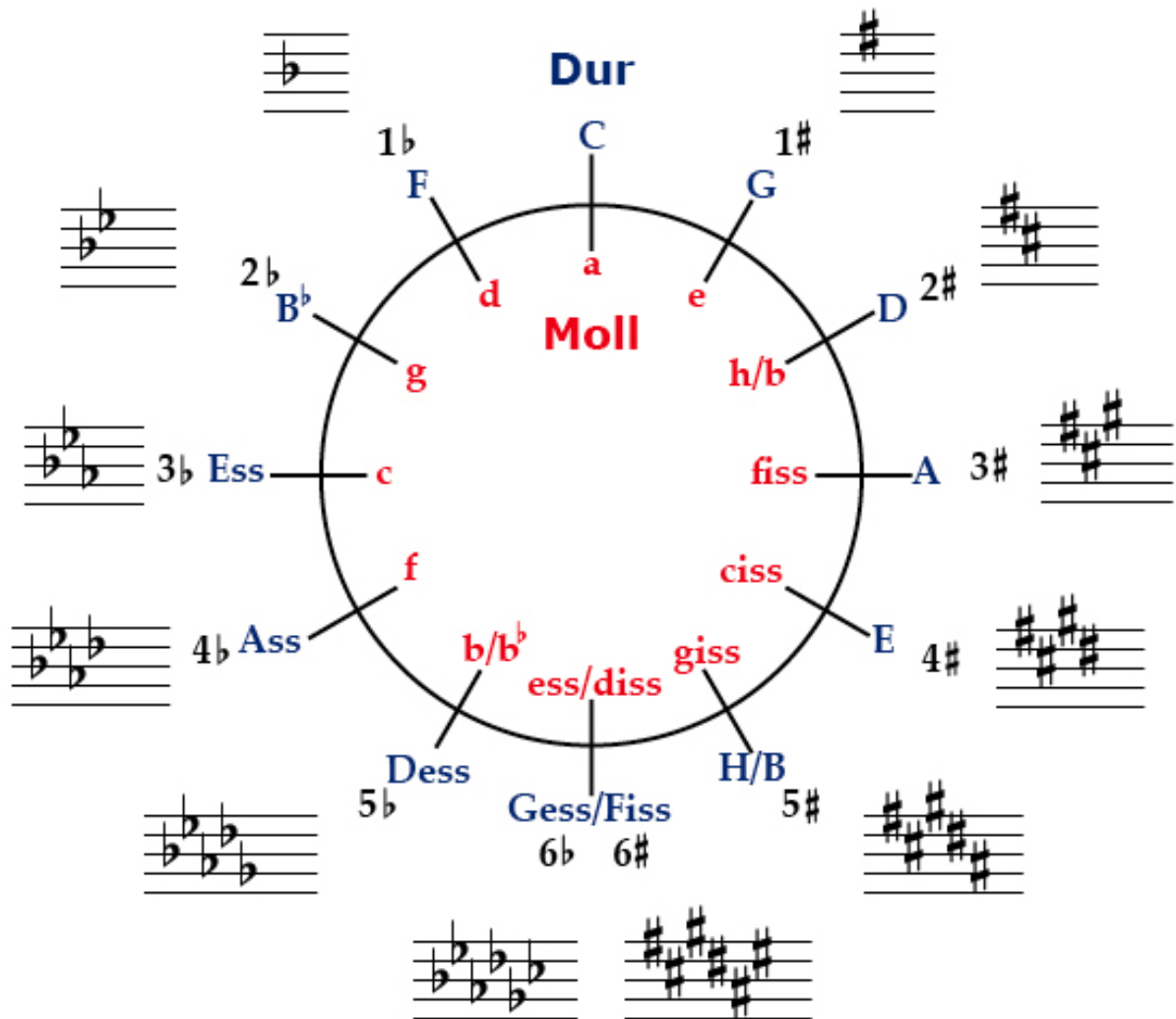
UPPGIFT 6

Försök komma på kända snuttar som slutar med kadens. Skriv här:

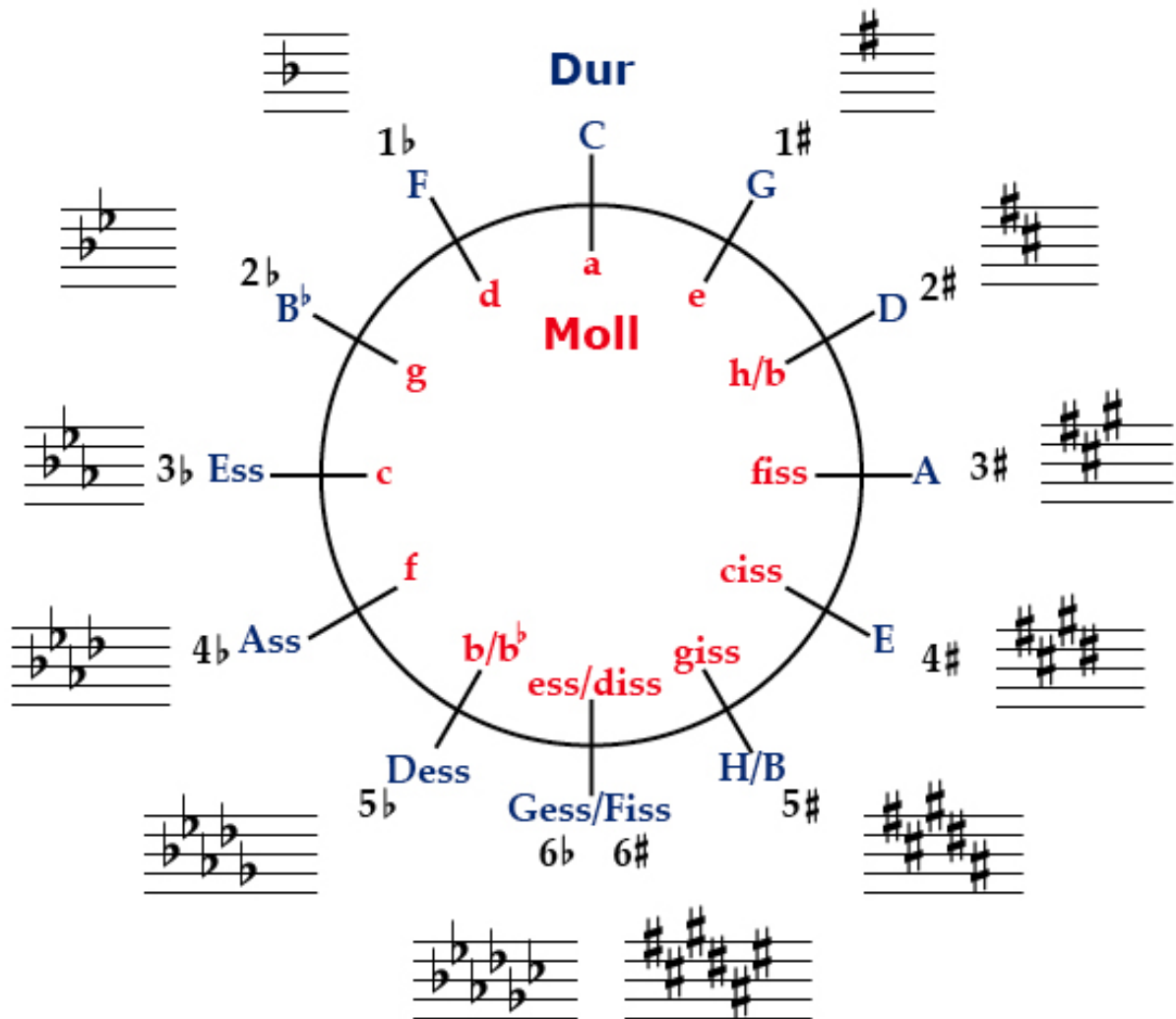
KVINTCIRKELN

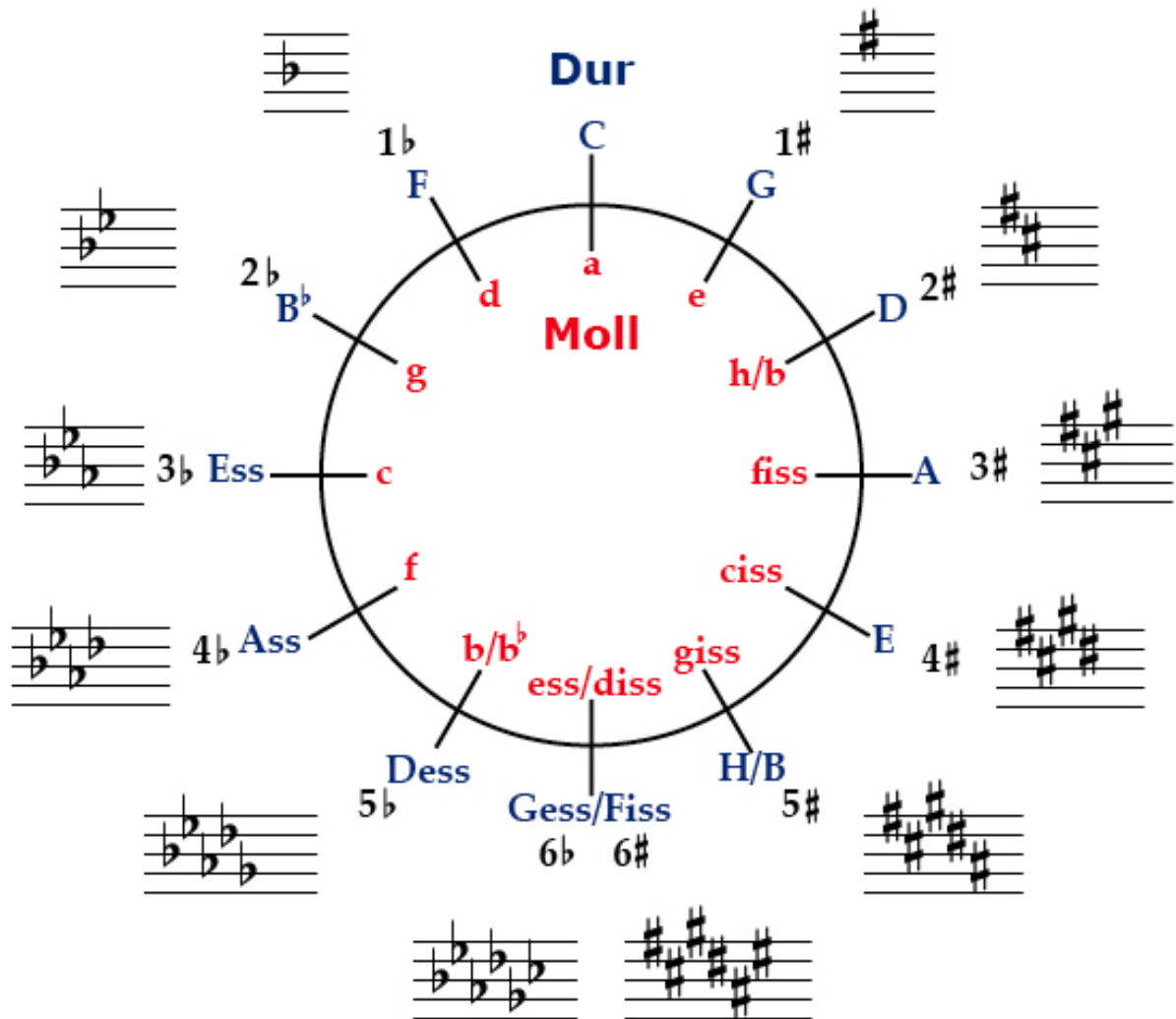
KVINTCIRKELN

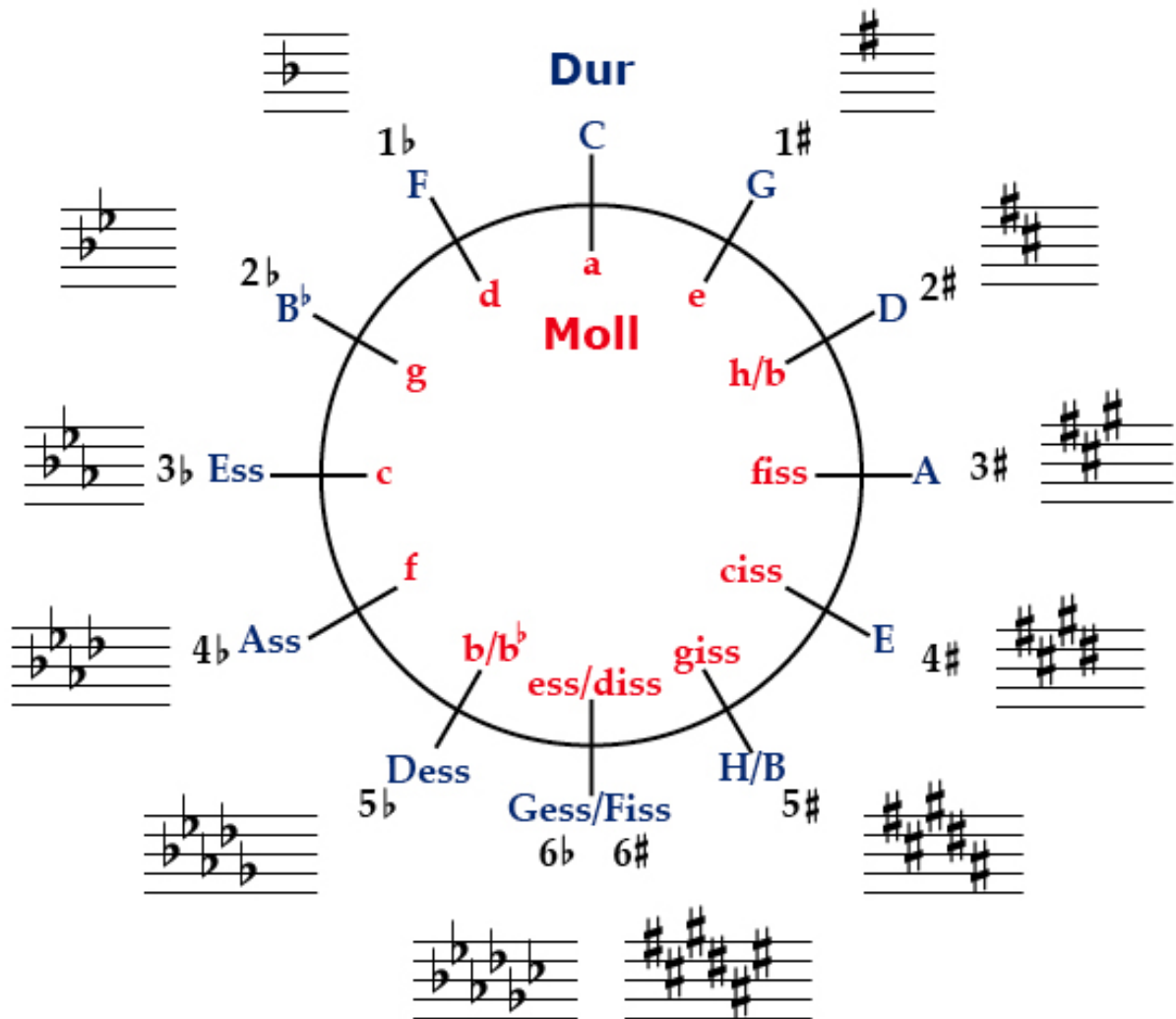
KVINTCIRKELN

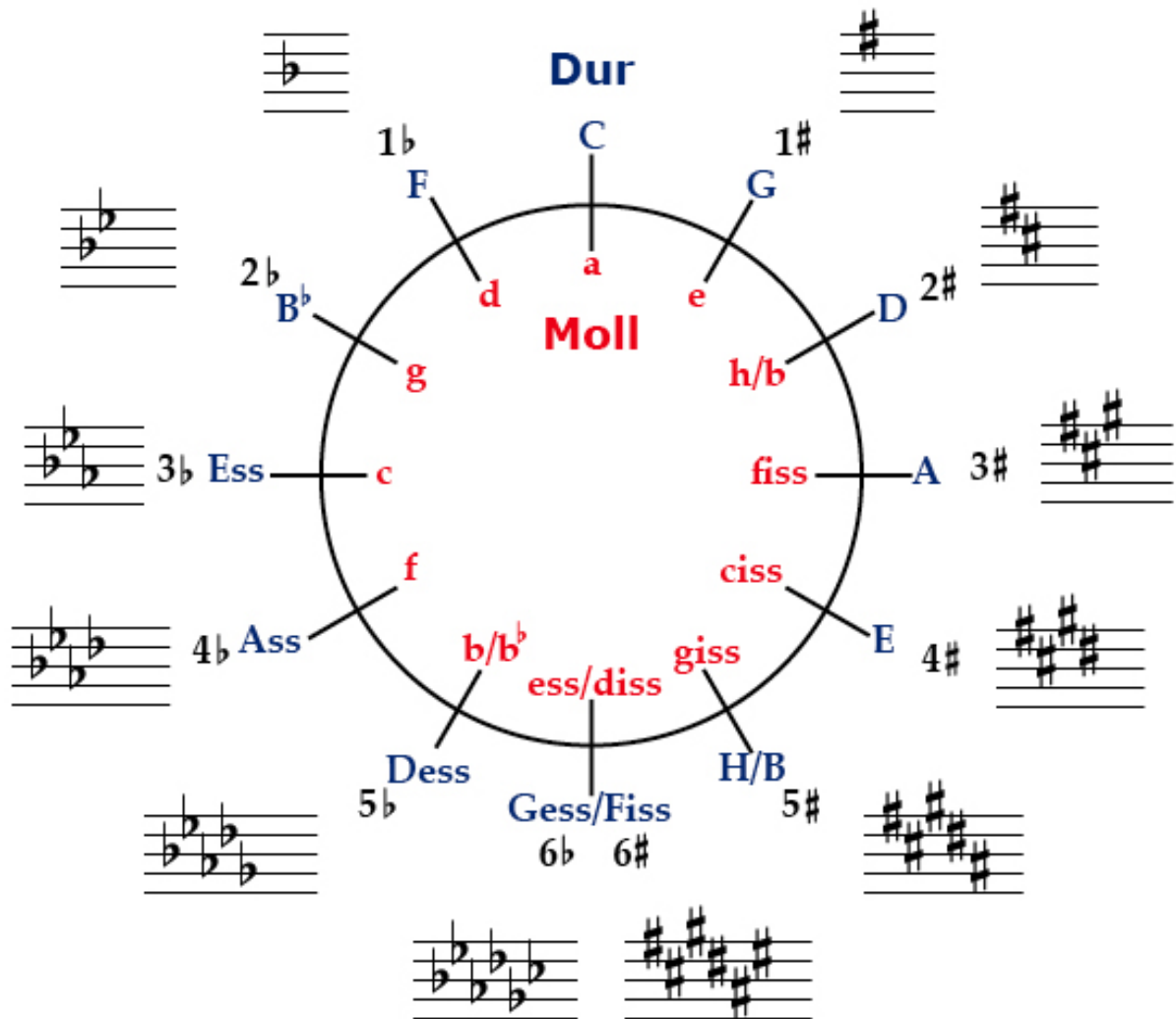
KVINTCIRKELN

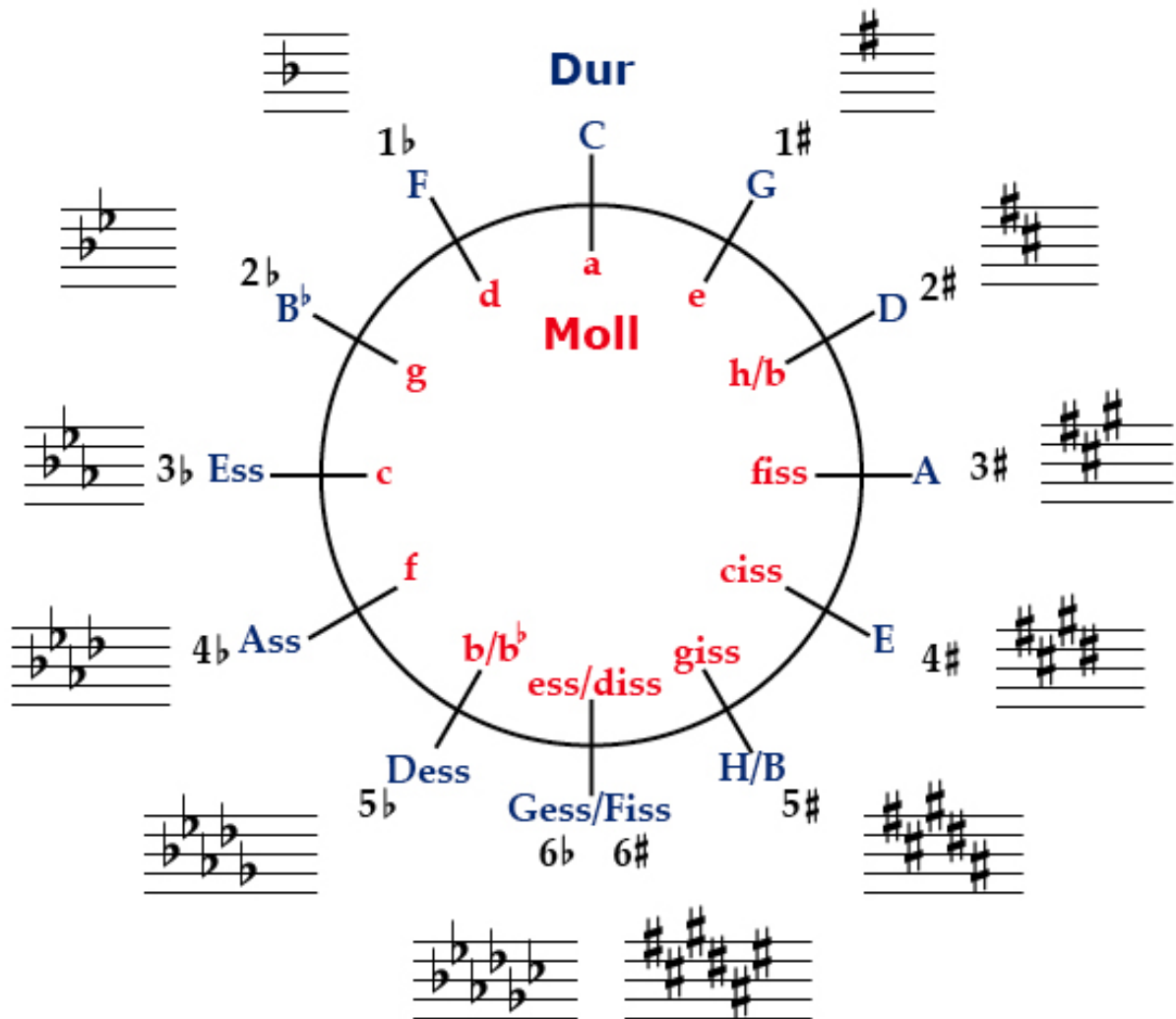
KVINTCIRKELN

KVINTCIRKELN

KVINTCIRKELN

KVINTCIRKELN

